

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

BİRİNCİ BÖLÜM**KARAR****M.K. BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası	: 2016/10325
Karar Tarihi	: 10/3/2021
Başkan	: Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler	: Muammer TOPAL Recai AKYEL Selahaddin MENTEŞ İrfan FİDAN
Raportör	: Ali KOZAN
Başvurucu	: M.K.
Vekili	: Av. Savaş BAYTOK

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, ahlaki durum gerekçe gösterilerek Türk Silahlı Kuvvetlerinden ayırma işlemi tesis edilmesi nedeniyle özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 2/6/2016 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu 1999 yılında Deniz Harp Okulundan mezun olmuş ve Türk Silahlı Kuvvetlerinden (TSK) ilişğinin kesildiği 29/3/2012 tarihine kadar subay statüsünde görev yapmıştır.

A. Ceza Yargılamasına İlişkin Süreç

9. Başvurucunun görev yaptığı gemiye bilgisayar getirdiği ve bu bilgisayarla internete girdiği yönündeki ihbar sonrası başvuru hakkında yasak edilen cihaz ve aletleri bulundurma ve kullanma suçundan adli ve idari soruşturma yapılmıştır. Soruşturma kapsamında başvurucunun bilgisayarına el konularak bilgisayarda inceleme yapılmış ve bu inceleme neticesinde elde edilen veriler kapsamında başvurucunun ifadesi alınmıştır. Anılan ifade sırasında başvurucuya özel hayatına ilişkin sorular sorulmuş, başvurucu cevaplarında bir kadınla yaşadığı ilişkinin detaylarına dair bilgi vermiş ve bu kadınla yaşadığı cinsel ilişkiyi bir subay arkadaşının evinde kaydettiğini ancak daha sonra bu kaydı sildiğini beyan etmiştir.

10. Bu ifadeye dayanılarak başvuru hakkında Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Donanma Komutanlığı Askeri Savcılığı, özel hayatın gizliliğini ihlal suçundan soruşturma başlatmıştır. Askeri Savcılık 20/5/2010 tarihinde görevsizliğine, münnet suçtan soruşturmanın devamı için dosyanın görevli ve yetkili Karamürsel Cumhuriyet Başsavcılığına (Başsavcılık) gönderilmesine karar vermiştir.

11. Başsavcılığın 23/9/2011 tarihli iddianamesi kabul edilerek başvuru hakkında özel hayatın gizliliğini ihlal etme suçlamasıyla Karamürsel Sulh Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Başvurucu yargılama aşamasında alınan ifadesinde; üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini, müşteki ile bir dönem arkadaşlığının olduğunu ancak herhangi bir husumetinin ve sorununun olmadığını, yapılan soruşturma ve kovuşturma sonucunda mesleki ve ailevi açıdan mağdur olanın ve özel hayatının gizliliği ihlal edilen kişinin kendisi olduğunu, kesinlikle böyle bir olayın olmadığını, suçsuz olduğunu beyan etmiştir.

12. Mahkeme 9/5/2012 tarihinde başvuru hakkında beraat kararı vermiştir. Kararın gerekçesinde; dosyada sanığın idari soruşturmadaki beyanları dışında suçun var olduğuna dair herhangi bir delil elde edilemediği, sanığın ifadesinin soruşturma aşamasında alınmadığı, sadece idari soruşturma aşamasında verdiği ifadede yola çıkılarak kamu davasının açıldığı belirtilmiştir. İdari soruşturma aşamasındaki ifadesinde ikrara ilişkin beyanda bulunan başvurucunun bu ifadeyi mahkeme sorgusunda reddettiği gözetildiğinde anılan ifadenin karara esas teşkil etmesinin mümkün olmadığı vurgulanmıştır. Yapılan yargılama neticesinde iddia ve sanıkların idari soruşturmadaki beyanları dışında sanığın özel hayatın gizliliğini ihlal etmek kastıyla hareket ettiğine dair cezalandırılması için yeterli, her türlü şüpheden uzak, kesin ve inandırıcı bir delil elde edilemediği değerlendirilmesine yer verilmiştir. Anılan karar, temyiz incelemesinden geçerek 2/6/2014 tarihinde kesinleşmiştir.

B. İdari İşlemin İptaline İlişkin Yargı Süreci

13. Diğer yandan anılan idari soruşturma sonucunda *"Türk Silahlı Kuvvetlerinde kalması uygun değildir"* ortak kanaatli ayırma sicil belgesi tanzim edilmiş ve neticede disiplinsizliği ve ahlaki durumu gerekçe gösterilerek 13/4/2012 tarihinde başvurucunun TSK'dan ilişkisi kesilmiştir.

14. Başvurucu tarafından anılan idari işlemin iptali istemiyle Askeri Yüksek İdare Mahkemesi (AYİM) Birinci Dairesinde dava açılmıştır. Millî Savunma Bakanlığı tarafından davaya sunulan ilk savunma dilekçesinde, ayrı bir yazı ekinde sunulan gizlilik dereceli belgelerde açıklanan hususlar dâhilinde başvurucunun disiplinsizliğinin tespit edildiği ifade edilmiştir. Başvurucu, davalı idarenin savunmasına karşı verdiği dilekçede gizlilik dereceli belgelerin kendisine gönderilerek savunma yapma imkânı sağlanması talebinde bulunmuştur.

15. AYİM, başvuruçunun bu talebi hakkında bir karar vermemiş; 6/12/2012 tarihli kararı ile davayı reddetmiştir. Kararın gerekçesinde; sicil durumu itibarıyla çok iyi seviyede olan ve isnat edilen suçlardan beraat eden davacının suça konu teşkil eden eylemlerinin ise ayrıca irdelenmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu bağlamda evli ve bir çocuk sahibi olan başvuruçunun bir kadın ile girdiği cinsel ilişkiyi kadının rızası ve bilgisi olmaksızın şantaj amacıyla kameraya kaydettiği, kadına taciz mesajları attığı, aynı gemide görev yapan ve kendisinden kıdemli bir personelden şantaj amaçlı gizli kamera düzeneği kurmasını istediği belirtilmiştir. Bununla birlikte amirliğini yaptığı bir astsubayın evini ve arabasını kadınlarla cinsel ilişkiye girmek için kullandığı, evli olmasına rağmen internet üzerinden birçok kadınla tanışarak cinsel ilişkiye girdiği gözönüne alındığında davacının mevcut durumu itibarıyla TSK'nın itibarını sarsacak nitelikte davranışlar sergilediği, bu disiplin durumu nedeniyle kamu hizmetini devam ettiremeyecek hâle geldiği değerlendirilmesine yer verilmiştir. TSK'nın disiplinini esastan sarsan, itibarını zedeleyen bu durumu nedeniyle idarenin derhâl işlem yaparak yürütülen özelliikli kamu hizmetine yabancılaşan ajanını bünyesinden atmasının zorunluluk hâlini aldığı ifade edilmiştir. Bu itibarla başvuruçunun TSK'dan ilişkisinin kesilmesinde -idarenin takdir yetkisini objektif kıstaslara bağlı kalarak- kamu yararı ile birey yararı arasındaki dengeyi gözeterek ve kamu yararı amacına uygun olarak kullandığı belirtilmiştir.

16. Anılan kararın kesinleşmesinden sonra başvuru 7/5/2013 tarihinde bireysel başvuru yapmıştır. Başvuru; ilişkisinin kesilmesinin dayanağı olarak herhangi sebep veya gerekçenin gösterilmediğini, AYİM'de yapılan yargılamada kanıtların hukuka uygun elde edilip edilmediğini denetleme imkânının kendisine sunulmadığını, söz konusu belgelerin "gizli" ibareli olarak dava dosyasında muhafaza edildiğini ve bunları inceleme olanağı verilmediğini belirtmiştir. Bununla birlikte AYİM'de temyiz yolunun bulunmadığını, karar düzeltme talebinin reddine ilişkin kararda gerekçeye yer verilmediğini, AYİM'de bulunan sınıf subayları nedeniyle bu mahkemenin bağımsız ve tarafsız olmadığını vurgulayan başvuru. adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

17. Anayasa Mahkemesi 20/11/2014 tarihinde davalı idarenin savunması ekinde sunulan ve AYİM kararında hükme esas alınan gizlilik dereceli belgelerin incelenmemesi nedeniyle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerinin ihlal edildiğine karar vermiş ve yargılamanın yenilenmesine hükmetmiştir.

18. Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı sonrası yapılan yeniden yargılamada, gizli belgelerin incelenmesi ve bu belgelere karşı beyanda bulunma olanağı başvuruçuya sağlanmıştır. AYİM Birinci Daire 7/5/2016 tarihinde davanın reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinde;

i. Başvuruçunun görev yaptığı süre boyunca on üç kez takdir yazısına layık görüldüğü, bir kez üste saygısızlık nedeniyle disiplin cezası aldığı ve mükemmele yakın düzeyde sicil not ortalamasına sahip olduğu belirtilmiştir. Evli ve bir çocuk sahibi olan başvuruçunun boşanma aşamasındaki bir subayın eşinin telefon numarasına ulaşarak telefonuna mesaj gönderdiği, bu mesajlardan dolayı şikâyetçi olmasını engellemek için bu kadına para verdiği, bu kadın ile girdiği cinsel ilişkiyi kadının rızası ve bilgisi olmaksızın kameraya kaydettikten sonra kamera kaydını imha ettiği vurgulanmıştır. Bununla birlikte başvuruçunun amirliğini yaptığı bir astsubayın evini ve arabasını kadınlarla cinsel ilişkiye girmek için kullandığı, evli olmasına rağmen internet üzerinden birçok kadınla tanışarak cinsel ilişkiye girdiği gözönüne alındığında davacının mevcut durumu itibarıyla TSK'nın itibarını sarsacak

nitelikte davranışlar sergilediği, bu disiplin durumuyla artık kamu hizmetini devam ettiremeyecek hâle geldiği, anılan eylemlerinin özel hayat kapsamında olmadığı ve TSK'dan ilişkisinin kesilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığı değerlendirilmesine yer verilmiştir.

ii. Ayrıca başvurunun beraat ettiği ceza yargılamasına konu eylemleri ile rızası dâhilinde bilgisayarından elde edilen bilgiler değerlendirme dışı tutularak idari soruşturma kapsamında alınan ve yasak yöntemlerle hukuka aykırı şekilde elde edildiğine dair kanıt bulunmayan başvurunun ifadesi ile diğer personelin ifadesine ve ceza yargılamasındaki beyanlara göre değerlendirme yapıldığı belirtilmiştir. Bu şekilde ceza yargılamasına göre daha düşük ispat standardı gerektiren disiplin hukuku ilkeleri çerçevesinde somut davada karara varıldığından masumiyet karinesinin ihlal edilmediği vurgulanmıştır.

19. Anılan karar 13/5/2016 tarihinde başvurucuya tebliğ edilmiştir.

20. Başvurucu 2/6/2016 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

21. İlgili hukuk için bkz. *G.G.* [GK], B. No: 2014/16701, 13/10/2016, §§ 23-30; *Yaşar Türkmen*, B. No: 2014/5418, 15/2/2017, §§ 26-33.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

22. Mahkemenin 10/3/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucunun İddiaları

23. Başvurucu; bilgisayarının hâkim kararı olmadan incelendiğini, bu inceleme sonucu elde edilen birtakım mesajlar kullanılarak kendi aleyhine olacak şekilde ifadesinin tanzim edildiğini belirtmiştir. Mahkemenin karar gerekçesinde dayandığı özel hayatına ilişkin eylemlerinin görevine veya kamusal hayatına yansımadığını, aleniyet kazanmamış, özel hayatının gizliliği kapsamında kalması gereken bilgilere yönelik değerlendirmelere bağlı olarak, başarılı mesleki geçmişi de gözetilmeden ayırma işlemi tesis edildiğini vurgulamıştır. Ayrıca istihbarat personeli tarafından hukuk dışı yollarla ifadesinin alındığını, ifade sırasında hukuki yardımından yararlanabileceği bir avukatın hazır bulunmadığını, yapılan idari soruşturma ve mesleği ile ilgisi olmayan tamamen özel hayatına ilişkin sorulara cevap vermesinin istendiğini, bu şekilde özel hayatına dair bilgilerin en ince ayrıntısına kadar elde edilmeye çalışıldığını iddia eden başvuru, bu durumlar gözetilmeden AYİM tarafından davasının reddedildiğini belirtmiştir. Başvurucu bu nedenlerle adil yargılanma hakkı ile özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür, ayrıca kamuya açık belgelerde kimlik bilgilerinin açıklanmamasını talep etmiştir.

B. Değerlendirme

24. Anayasa'nın iddianın değerlendirilmesine dayanak alınacak 20. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, özel hayatına ...saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ...gizliliğine dokunulamaz."

25. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvuru formu ve ekleri incelendiğinde başvuru formunun iddiasının temelini, özel hayat alanına ilişkin olan ve hukuka aykırı yöntemler kullanılmak suretiyle elde edilen birtakım bilgilere dayanılarak TSK'dan ayırma işlemi tesis edilmesinin oluşturduğu anlaşılmaktadır. Bu nedenle başvurunun özel hayatın gizliliği hakkı kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

1. Kabul Edilebilirlik Yönünden

26. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

2. Esas Yönünden

27. Özel hayatına ilişkin hususlar gerekçe gösterilerek *disiplinsizlik ve ahlaki durum* sebebiyle başvuru hakkında TSK'dan ayırma işlemi tesis edilmesinin özel hayatın gizliliği hakkına bir müdahale oluşturduğu açıktır (*Ata Türkeri*, B. No: 2013/6057, 16/12/2015, § 34; *G.G.*, § 43).

28. Anılan müdahalenin ihlal oluşturmaması için Anayasa'nın 13. maddesinde düzenlenen ve somut başvuruya uygun düşen, kanunlar tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddesinde belirtilen nedenlere dayanma, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçülülük ilkesine uygun olma ölçütlerini taşıması gerekir.

29. Ayırma işlemine dayanak teşkil eden mevzuat hükümleri dikkate alındığında müdahalenin kanunlar tarafından öngörülme ölçütüne uygun olduğu, askerî disiplinin ve kamu hizmetinin gereği gibi yürütülmesinin sağlanması, bu itibarla millî güvenliğin korunması şeklinde meşru amaç taşıdığı anlaşılmaktadır (*Ata Türkeri*, §§ 40, 41; *G.G.*, §§ 51-53; *Yaşar Türkmen*, §§ 50-58).

30. Tesis edilen disiplin işlemlerinde ve bu işlemlerin hukuka uygunluk denetiminin yapıldığı mahkeme kararlarında; bireylerin özel hayatlarına ilişkin tutum ve eylemlerinin mesleki hayatları üzerindeki etkilerinin açıklanması, kamu hizmeti sunan ilgili kurumların işleyişi üzerindeki etkilerinin ve risklerinin ortaya konulması, bu hususlardaki değerlendirmelerin yeterli ve ikna edici gerekçelerle desteklenmesi, ayrıca tesis edilen işlemlerin bireylerin geçmiş mesleki sicilleri ve başarı durumları dikkate alınarak ölçülülük yönünden irdelenmesi gerekir (*G.G.*, § 60).

31. Kamu görevlilerinin mesleki yaşamlarıyla da bütünleşen bazı özel hayat unsurları açısından sınırlamalara tabi tutulabilecekleri açıktır. Ancak hakkındaki tahkikat sonucunda TSK'dan ayırma işlemi tesis edilmesinin başvuru formunun mesleki hayatı üzerinde olduğu kadar temel geçim kaynağından yoksun kalması nedeniyle ekonomik geleceği üzerinde de önemli bir etki oluşturduğu, ayırma işleminin bu nedenle daha önemli hâle geldiği anlaşılmaktadır (*Ferdi Karaağaçlı*, B. No: 2016/572, 13/6/2019, § 29). Bu bağlamda

özel hayatın gizliliği hakkı üzerindeki sınırlamaların zorunlu ya da istisnai tedbir mahiyetinde olması, başvurulabilecek son çare ya da alınabilecek en son önlem niteliğinde olması gerekir (G.G., § 66).

32. Yukarıda belirtilen ilkeler çerçevesinde somut olay değerlendirildiğinde başvurunun görev yaptığı gemiye bilgisayar getirdiği ve internete bağlandığı yönündeki ihbar ile başlayan soruşturmada bilgisayarından tespit edilen birtakım mesajlara dayanılarak başvurunun ifadesinin istihbarat subayları tarafından alındığı görülmüştür. İfade tutanağı incelendiğinde soruşturmanın kapsamına ve amacına ya da başvurunun mesleğinin ifasına ilişkin sorular yerine genel olarak başvurunun özel hayatına ilişkin sorular yöneltildiği anlaşılmıştır. Buradan hareketle öncelikle somut başvuruya konu eylem ve davranışların başvurunun mahremiyet alanında cereyan ettiği ve rızası ile alenileştirilmediği anlaşılmaktadır. Öte yandan ifade alma işlemi sırasında cinsel yaşamına dair sorular sorularak başvurunun yaşam tarzının sorgulandığı ancak idari soruşturma sürecinde yaşam şeklinin meslek hayatına etkileri üzerine bir araştırma yapılmadığı görülmüştür. Sonuç olarak başvuruya konu disiplin işlemi ile yargısal sürece konu edilen davranışların başvuru tarafından alenileştirilmeyen, esasen mesleki faaliyet ile ilgisi de olmayan, mahremiyet alanına dâhil özel yaşam eylemleri olduğu söylenebilir.

33. AYİM kararında; beraat ile sonuçlanan ceza yargılamasına konu bazı eylemlerin hükme esas alındığı, başvurunun idari soruşturmadaki ifadesini kabul etmediği, özel yaşamına ilişkin eylemlerin idari soruşturma kapsamındaki ifadeye kadar aleniyete kavuşmadığı hususu gözetilmemiştir. Ayrıca AYİM tarafından, görevin ifasıyla ilgili olmadığı anlaşılan başvurunun tutum ve eylemlerinin mesleki hayat üzerindeki etkileri ile kurumun işleyişi üzerindeki etkilerinin ortaya konulmadığı; başvurunun soruşturma usulüne yönelik iddialarına makul bir gerekçe ile yanıt verilmediği, ifadenin alındığı koşulların detaylı şekilde incelenmediği görülmüştür.

34. Özel hayata ilişkin eylem ve davranışlarının mahrem kalması konusunda başvurunun menfaati bulunmaktadır. Tesis edilen ayırma işleminde, başvurunun özel hayatı kapsamındaki mahremiyet hakkına ilişkin davranışları belirleyici olmuştur. Diğer yandan söz konusu eylem ve davranışlar başvuru tarafından alenileştirilmediği gibi bu eylem ve davranışların mesleki hayatı -bağlı bulunduğu kurum- üzerindeki olumsuz etkileri ve riskleri de ikna edici gerekçelerle açıklanmamıştır (Ferdî Karaağaçlı, § 31).

35. Dolayısıyla özel hayat alanı kapsamında kaldığı anlaşılan birtakım davranışlara dayanılarak başvurunun kamu görevlisi olma nitelik ve yeterliliğini kaybettiği sonucuna ulaşılmasının demokratik toplum düzeninin gereklerine aykırılık oluşturduğu, başvurucuya en ağır şekilde uygulanan idari yaptırımın ölçülü olmadığı, başka bir ifade ile başvurunun mahremiyet hakkına müdahaleyi haklı kılacak şekilde TSK görevlisi olmasının sakıncalarının idari ve yargısal makamlar tarafından ilgili ve yeterli olarak açıklanmadığı kanaatine ulaşılmıştır.

36. Açıklanan gerekçelerle başvurunun Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

3. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

37. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvurusunun hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir...”

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

38. Başvurucu; ihlalin tespitine, yargılamanın yenilenmesine ve 100.000 TL manevi tazminata karar verilmesini talep etmiştir.

39. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

40. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural, mümkün olduğunca eski hâle getirmenin, yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

41. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı veya mahkemenin ihlali gideremediği durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanun’un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü’nün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde, usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir kararın kendisine ulaştığı mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (*Mehmet Doğan*, §§ 58, 59; *Aliğül Alkaya ve diğerleri* (2), §§ 57-59, 66, 67).

42. İncelenen başvuruda özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşılmıştır. Dolayısıyla ihlalin idarenin işleminden kaynaklandığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte derece mahkemesi de ihlali giderememiştir.

43. Bu durumda özel hayatın gizliliği hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş, yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere ilgili yargı merciine gönderilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

44. İhlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılamanın yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

45. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 239,50 TL harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.839,50 TL yargılama giderinin başvurucuya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurucunun kamuya açık belgelerde kimliğinin gizli tutulması talebinin **KABULÜNE,**

B. Özel hayatın gizliliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın **KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,**

C. Anayasa'nın 20. maddesinde güvence altına alınan özel hayatın gizliliği hakkının **İHLAL EDİLDİĞİNE,**

D. Kararın bir örneğinin özel hayatın gizliliği hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere -Anayasa'nın 6771 sayılı Kanun ile getirilen geçici 21. maddesinin birinci fıkrasının (E) bendiyle Askeri Yüksek İdare Mahkemesi kaldırılmış olduğundan anılan bendin (b) alt bendi gereğince- yetkili idari yargı merciine (Karar, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi Birinci Dairesinin E.2015/1193, K.2015/685 sayılı dosyasıyla ilgilidir.) **GÖNDERİLMESİNE,**

E. Başvurucunun tazminat talebinin **REDDİNE,**

F. 239,50 TL harç ve 3.600 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.839,50 TL yargılama giderinin başvurucuya **ÖDENMESİNE,**

G. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal **FAİZ UYGULANMASINA,**

H. Kararın bir örneğinin bilgi için Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE
10/3/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Recai AKYEL

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN